

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Casparis Ziegleri De Episcopis eorumq[ue] juribus,
privilegiis, & vivendi ratione, Liber Commentarius**

Ziegler, Kaspar

Norimbergæ, 1686

IX. De Consecratione sive Ordinatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61543)

eâdem plebe, cui ordinandus est, discutiantur primò personæ contradicentium. Postremò etiam illa, quæ obijciuntur, pertractentur, & cum purgatus fuerit in conspectu publico, ita demum ordinetur.

IX. Hæc omnia, uti dixi, peragi solebant à Metropolitanò & Episcopis comprovincialibus. Quod si Episcopi isti convocati à Metropolitanò & consulti non fuissent, statùs quæstio moveri poterat noviter ordinato, eò quod canonibus conformis non esset ejus constitutio. Senonensium Præsuli Leutherico id vitio vertit ejus suffraganeus Fulbertus Episcopus Carnotensis, quod sine suo præscitu Episcopos ordinaret. Sic enim scribit ad eum, epist. 28. satis acerbè: *Quod me Pater amicum appellas, gratanter adnuerem, si te quoque exhiberes amicum. Sed cum sine meo consilio Episcopos ordinando dignitatem suam Ecclesiæ Carnotensi derogas, cumq; in eodem negotio legem Canonicam multimodè solvis, non solum me lædis, sed omnes pariter, qui justitiam colunt, & ego quidem mecum adhuc multa patior. -- Sed tu pater non solum mirandus, sed insuper exhorrendus, quem nec imprudentia fallit, nec casus turbat, nec urget ulla necessitas: sed scienter & quasi cum deliberatione quâdam ultrò te atq; alios perdas.*

X. Sequioribus autem temporibus, uti electiones ipsæ, ita & confirmationes valdè corruptæ & turbatæ fuerunt à Romanis Pontificibus, qui eas de manibus Metropolitanorum ereptas variis artibus, vi sæpè additâ sibi vindicarunt, miraturq; Eckius l. 3. de primat. Petr. c. 4. quomodo contra jura suas confirmationes Episcopi, præsertim Germani, ex Urbe Româ petant. *Forfitan, inquit, Viri magni & potentes, ac natalibus illustres dedignabantur confirmari ab humilîs generis metropolitanò.* Et ita à pristinâ consuetudine paulatim tam procul recessum est, ut hodiè etiamnum Episcoporum confirmationes Româ petere oporteat. Sed quàm faciles sint Pontifices in rejiciendis illis, quos sine justâ causâ Episcopos esse nolunt, ostendunt ea, quæ post obitum Richardi Archiepiscopi Cantuariensis de electione Successoris scribunt Historici Ecclesiæ Anglicanæ.

CAP. IX.

De Consecratione sive Ordinatione.

I.

Quando confirmata erat electio, & electi persona approbata pergebant Metropolitanus & Episcopi congregati ad consecrationem, sive ordinationem, quæ est publica & solennis testificatio, quâ vocatio ejus personæ, quæ ordinatur, in conspectu DEI & nomine ipsius declaratur esse legitima, quâve persona ista solenniter per certas ceremonias in

con-

conspetu totius Ecclesie segregatur a negociis seculi & a reliquo populo ad munus Ecclesiasticum, & per preces additas DEO commendatur ad ulteriorem gratiam & dona spiritualia impertienda. Quanquam enim nihil omnino faciat ordinatio ad vocationis essentiam, & vocatio jam ante suum implementum & perfectionem habeat, non destituitur tamen ea utilitate sua, ut omitti plane nequeat. Primum enim publico illo ritu significatur, hoc opus, licet sit mediatum, esse tamen vere divinum. DEO namque sistitur persona, & ostenditur, eam per legitima media ab ipso DEO mitti, & ad predicandum Evangelium destinari. Et qui hoc modo vocatus DEO sistitur, is quasi mancipatur DEO ad ministerium. Deinde per actum istum persona electa etiam sistitur Ecclesie, ut hæc quoque admoneatur, DEUM per hanc personam & ejus ministerium velle ipsos docere, & ad salutem æternam promoveri, velleque adeo per ejus personam efficacem esse. Denique per actum ordinationis etiam illud intenditur, ut, dum pericula a carne nostra, Satana, & mundo oboriri solita proponuntur, eò magis homines ad obtinendam divinam gratiam sibi in periculis istis necessariam excitentur, & eò ardentiores fiant in precibus suis, quo difficile istud munus a persona electa eo felicius & facilius expleatur & sustineatur.

II. De ritu ipso & ceremoniis adhibendis liberum est Ecclesie arbitrium, dum ne illis plus justo tribuatur, nec salutis æternæ pars aliqua in illis constituatur. In veteri Ecclesia obtinuit illa simplicitas, ut in ordinatione Episcoporum aliud nihil adhiberetur, præterquam impositio manuum. Et fatendum quidem, nullum extare in Scripturis mandatum DEI, quod hic præcisè & non alius ritus ordinationi sit adhibendus; nec testimonium ullum afferri potest, quod promiserit DEUS, se per hunc ritum daturum gratiam & dona supernaturalia, sicut de baptismo & cœnâ Domini testimonia extant; Nihilominus tamen ritus ille imponendi manûs ab Apostolis liberâ & indifferenti usurpatione introductus etiamnum sanctè retinetur, gratia autem divina haudquâquam ad eum alligatur. Admodum frequens enim erat olim manûs impositio non tantum in designandis rebus, sed etiam quando super personam aliquam specialiter nomen Domini invocabatur. Hæc namque ratione persona illa quasi offerebatur DEO & sistebatur in conspectum ejus additis supplicationibus, ut DEUS gratiam & benedictionem suam illi largiri dignaretur. Et *χειροθεσίαν* istam apud Judæos maximè usitatam & solennem fuisse constat, a quibus in omni fere sacra civilique ad publicum aliquod munus sive etiam ad simplicem dignitatem promotione manûs impositio adhibebatur, nec adeo quisquam inter eos erat, sive judex sive Doctor, Magister, aut Rabbinus, qui per manûs impositionem non fuisset in istum talem ordinem cooptatus. Istum ritum ita a majoribus acceptum, quippe omnibus notissimum,

liberâ usurpatione retinere maluerunt Apostoli, quàm insufflatione in le-
 à Magistro suo exercitâ uti. Itaque hoc ritu id tantum significatum vide-
 tur, preces, quas ut plurimum vel pro seipsis vel pro multis in communi fa-
 cere solent, qui precantur, nunc proprie ac singulariter pro isto cui manus
 imponuntur, fieri, hujus caput DEO sisti, gratiâ divinâ donisq; spiritua-
 libus & benedictione ornandum, coronandumque.

III. Quæ superadditæ sunt sequioribus temporibus ceremoniæ, to-
 lerari possent, nisi necessitas earum ita adstrueretur, ut effectus quidam
 spirituales deficere crederentur, si illæ omisæ fuissent. Ut taceam, Ec-
 clesiam Latinam immani ceremoniarum mole cultum divinum in plerisq;
 omnibus partibus penè obruisse, ut verè dixerit Georgius Wicelius in *viâ
 reg. ad artic. de discrim. cibor.* totum fermè cultum divinum nostris seculis
 ceremoniosum apparere. Et ante eum Walafridus Strabo *de reb. Eccl.
 cap. 26.* ingenuè profitetur, crescente apud nos processu temporum reli-
 gionis honore, institutionum Ecclesiasticarum usque ad plenitudinem de-
 cus crevisse. Non improbamus solemnitates quasdam cultui divino in-
 fervientes, & agnoscimus, non consistere posse religionem sine certis riti-
 bus, & habere adeò illam necessariò ancillantes sibi & adhærentes exter-
 nos quosdam ritus & ceremonias; sed hoc improbamus, si ingentem &
 infinitum ceremoniarum numerum, nihil aliud offerat Ecclesia ali-
 qua, aut parum certè, quod ad promovendum & sustinendum cultum
 divinum faciat. Sunt enim verò ceremoniæ in multiplici differentiâ con-
 stitutæ. Sunt quædam necessaria: Sunt adiaphoræ ab illis aliæ: Stultæ
 sunt quædam & inutiles: multæ aliquando irrationabiles: non paucæ no-
 xiæ & periculosæ, ut pluribus docet Augustinus *question. in Num. 59.* Quæ,
 nisi probè discernantur, dedecori magis sunt Christianæ religioni, quàm
 ornatum. Sed in his immorari, & ad specialia circa hanc materiam decur-
 rere nunc nihil attinet.

IV. Temperare tamen mihi nequeo, quin adscribam hinc solennitates
 seculo nono in Galliâ usitatas, quo scilicet ordine consecrati tum fuerint
 Metropolitanus, atque diœcesanus Episcopus. Eas describit Hinemarus
 Archiepiscopus Remensis *ad Adventium Episcopum Metensem* his verbis:
*Sabbatò precedente Dominicam, quando electus est ordinandus, convenire debent
 Episcopi diœceseos ad principalem Ecclesiam Metropolis, & publicè coram omni-
 bus debet recitari decretum & interrogare debent Episcopi, si omnium vota, sicut
 ibi continetur, in eundem electum concordent. Et post responsionem illorum de-
 bent interrogare Episcopi, si has virtutes, quæ ibidem continentur, credunt vel
 sciunt esse in eodem electo. Et acceptâ inde responsione debent interrogare
 Episcopi, si aliquis ibi est, qui contra eundem electum aliquid dicere, vel ordina-
 tioni Episcopali contrarium illi velit objicere, ut exeat, & dicat memor com-
 muni-*

munionis sue. Quod si aliquis quiddam illi objecerit, habetis in canonibus, quid inde sit faciendum. Sin autem omnes concordēs fuerint in ejus electione, referendū sunt ab omnibus DEO laudes, & examinandus est idem electus ab Episcopis secundum capitulum Carthaginensis Concilii, quo manifestatur, qualis debeat ordinari Episcopus. Si ita credat, & simplicibus verbis Catholicam fidem profiteatur, sicut ibidem scriptum habetur, & tunc monendus est idem electus, ut ipsā nocte, secundum traditionem Apostolicam, se studeat Domino commendare. Dominicā autem die maturius Episcopi dioceseos & clerus ac plebs convenire debebunt ad locum, ubi secundum consuetudinem solet Metropolitanus Episcopus ordinari. Et preparatis omnibus, & Episcopis & Ecclesiasticis ministris in vestibus sacris & stantibus Episcopis secus altare, idem electus indutus pontificalibus vestibus à primoribus Clericis ejusdem Metropolis de sacrario debet educi, & in ultimo loco post Episcopos collocari. Is autem Episcopus diocesanus, qui consecrationem futurus est super eum, incepto introitu ad Missam secundum morem procedat. Et finito introitu dicatur, Kyrie eleison, prosequente ab ipso Episcopo Gloria in excelsis DEO. Et post Gloria in excelsis Deo dicat hanc orationem, quæ prima est in rotula consecrationis. Statim autem post completam ipsam orationem, antequam legatur Apostolus, commoneat clerum & plebem, ut orent pro ordinando electo & pro ordinatoribus ejus & accipiat electum manu suâ dexterâ per manum illius, & incipiatur litania, & tam ipse cum electo, quam ceteri, qui adfuerint Episcopi, incurventur ante altare, usque dum breviter pro tempore finiatur litania. Ut autem Clerus inceperit dicere Agnus DEI, erigant se Episcopi, & qui fundet consecrationem accipiat quatuor Evangelia & aperiat per medium & incurvato ipso electo ante altare, mittat ipse Evangelia super collum & cervicem ejus, & teneant ipsa Evangelia super eum duo Episcopi, unus ex unâ parte, alter ex alterâ, & tam consecrator, quam omnes Episcopi teneant manûs dexterâs suas super caput ordinandi, & dicat Consecrator: Oremus. Propitiare Domine supplicationibus nostris, & reliqua. Et oratione completâ, & respondentibus omnibus Amen, dicat Consecrator: Dominus vobiscum, Sursum corda, Gratias agamus Domino DEO nostro. Et respondente Choro ad singula, incipiat consecrationem cantando, Verè dignum & justum est, usque ad eterne DEUS, & tunc, sicut ipsa consecratio consequitur, & semper teneant manûs dexterâs Episcopi super caput ordinandi. Ut autem ventum fuerit ad loca, in quibus sunt cruces signatæ, accipiat Consecrator vas cbrismatis in sinistrâ manu & cum dextro pollice, cantans quæ ibidem continentur, per singula loca faciat crucem de chrismate in verticem consecrandi. & perfectâ consecratione, & respondentibus omnibus Amen, tollantur ab Episcopis Evangelia de collo ejus, & mittat annulum in dextrâ manûs digito, qui præcedit minimum. Dicens, ad quid illi annulus datur. Signum est enim fidei, ut audientibus se ex divinis mysteriis signet quæ & quibus signanda sunt, & aperiat, quæ & quibus aperienda sunt. Deinde donet

illi baculum sancti regiminis, & det à se ordinato pacem, & sic per ordinem ordinatus osculetur Episcopos, & ponatur sella juxta eum, qui illum ordinavit, & sedeat ibi Metropolitanus Episcopus: alioquin si non esset Metropolitanus, in ordine consecrationis sue sedere deberet. Et tunc legatur Apostolus ex epistola ad Timotheum, qualis debeat esse Episcopus, & expletà missà ordinatus Metropolitanus Episcopus ducatur, vel deportetur ad cathedram principalis Ecclesie, cantantibus Clericis ea, quæ ad hoc opus conveniunt. Illuc autem perveniens resideat in principali cathedra, & commendet ministris Ecclesiasticis, ut unusquisque in suo ordine ministret sibi atque sibi commissæ Ecclesie. Inde pergat in sacrarium, & incepto introitu ad Missam, secundum morem procidat, & salutato altari adscendat ad sedem suam, & stet ibi, donec in suo loco incipiat Gloria in excelsis DEO, de gradibus sedis, & post datam orationem resideat in sede sua, consedentibus secum Episcopis & presbyteris. Et completà missà habeat Episcopus, qui eum ordinavit, literas manibus suis subscriptas, quas sacri canones ordinato ab ordinatoribus suis jubent accipere, preferentes diem & Consullem: & antequam ordinatus ab altari discedat, mittant easdem literas super altare, unde eas accipiant & donent illas à se ordinato. Et sic perfectis omnibus benedicatur Dominus. Ceterum, quando provincialis ordinatur Episcopus, ipse canonice literæ à Metropolitanis & ceteris Episcopis subscribende sunt, quamdiu legitur Apostolus & cantatur responsum & alleluja, & statim post missam finitam dantur ab Episcopis ante altare ordinato provinciali Episcopo, & Archiepiscopo & alii Episcopi vadunt ad sua. Ipse autem ordinatus cantat Missam, ubi locus est opportunus &c. Hæc ita leguntur in operibus Hincmari tom. 2. num. 43. pag. 717. Pergimus nunc ad alia, quæ circa hanc materiam observatu digna occurrunt.

V. Primum id maxime cavebatur, ne quis ad sacros ordines admitteretur, qui non speciali Ecclesie ejusque ministerio destinatus esset. Quod non in presbyteris tantum & diaconis, sed etiam, & potiori quidem ratione, in Episcopis observandum erat. Generaliter statutum fuit, in Concilio Chalcedonenfi c. 6. neminem absolute (*ἀπολυμένως* sine certo loco, aut certâ Ecclesia, in quâ munus susceptum obeat,) ordinari, nec presbyterum, nec diaconum, nec quemlibet omnino eorum, qui sunt in ordine Ecclesiastico, nisi specialiter in Ecclesia civitatis, aut vici, aut martyrio, vel monasterio is, qui ordinandus est, prædicetur &c. Idque multis aliis deinceps Conciliorum canonibus confirmatum fuit. Ex quo regula illa universalis confecta est, neminem sine titulo ordinari posse. Tituli autem appellatione antiquis illis bonisque temporibus denotatum fuit munus aut ministerium obeundum. In valescentibus verò corruptelis tituli nomine insigniri cœpit reditus, unde victus comparatur. Et prioribus quidem temporibus nulla omnino erat, & irrita fiebat, quæ erat sine titulo ordinatio. Verum id sequioribus seculis immutatum fuit, constitutumq; ut valeret quidem ordinatio absque titulo facta, sed

sed teneretur tum qui ordinavit, alimenta ordinato subministrare, nisi talis ordinatus & de sua vel paternâ hereditate subsidium vitæ posset habere, c. 4. X. de prebend. Tum enim is intelligitur ordinari ad titulum sui patrimonii, uti loquitur glossa *ibid.* per ea verba satis explicans, quid tituli nomine significatum velit. Ex hoc scilicet principio jubebantur à Rege Gunthramno Bertheraminus Orestesque sive Palladius Episcopi Faustinianum jussu Gundobaldi Aquensis Urbis Episcopum creatum; mox verò à sede sua remotum idèò quod eum benedixerant, vicibus pascere, centenosque ei aureos annis singulis ministrare, uti scribit Gregorius Turonensis *lib. 8. hist. cap. 20.* Erat enim Faustinianus invito & inscio Chilperico Rege ordinatus, qui Nicetio Episcopatum illum conferri præceperat, adeoque Faustinianus sine titulo ordinatus videbatur. Ratio autem posterioris hujus juris dari solet ista, ne ordinati in opprobrium cleri mendicare cogentur: cum tamen Episcopos nonnullos manibus propriis victum sibi ad exemplum Pauli quaesivisse legamus, neque id improbent antiqui canones. Vid. Gratianus *dist. 91.* Cæterum Episcopos aliquando sine titulo ordinatos fuisse, ostendit exemplum Barfis & Eulogii; quos Sozomenus *lib. 6. c. 32.* Episcopos fuisse scribit, non alicujus Urbis, sed honoris duntaxat causâ, tanquam ad repensanda præclara ipsorum facinora, in suis monasteriis ordinatos.

VI. Ubi verò ordinandum ipsum alligatum esse oportebat certæ Ecclesiæ, ita non admittebant, ut quis alibi, quam in civitate illâ, in quâ sedes vacabat, aut in provinciâ saltem, cujus civitas illa pars erat, ordinaretur. Diserte Concilium Aurelianense IV. *can. 5.* Id etiâ regulariter esse perspicuum decernendum, ut Episcopus in civitate, in quâ per decretum eligitur ordinandus, in suâ Ecclesiâ, cui præfaturus est, consecratur. Sanè si subito necessitas temporis hoc implere non patitur, licet melius esset in suâ Ecclesiâ fieri, tamen aut sub præsentia Metropolitanæ, aut certè cum ejus auctoritate intra provinciam omninò à comprovincialibus ordinetur. In Hispaniâ liberum fuit Metropolitanæ eligere locum consecrationis, uti patet ex Concilio Toletani IV. *can. 19.* ut tamen intra provinciam id fieret. Diversum aliquando tentaverat Hugo Sedis Apostolicæ Legatus in Galliâ, dum electum Niuernensem Episcopum diœceseos Senonensis absque necessitate aliquâ consecrandum extra provinciam Augustodunum vocasset. Sed ei tum masculè restitit Ivo Carnotensis epist. 61. Verum, inquit, de eo, quod consecrationem Niuernensis electi ad nostram diœcesin pertinentem Augustoduni facere disposuistis: simpliciter dico paternitati vestræ, quia nec dispositionem vestram reprehendimus, quoniam reverentiæ vestræ deferimus, nec tamen approbamus, quia nec ex auctoritate nec ex consuetudine ordinem hujus consecrationis habemus, nec in consuetudinem ducere sine multa deliberatione audemus, timentes rei fieri sponsonis, quam metropolitane

na sedi fecimus. -- Cùm ergo metropolitana Sedis ad præsens ab hoc officio suspensa sit, (nondum enim tùm temporis consecratus erat Daimbertus noviter electus Ecclesiæ Senonensis Archiepiscopus, prohibente id Hugone Legato) possemus nos pro sede metropolitana confratribus nostris secundum consuetudines nostras intra diœcesin hoc sacramentum consecrationis implere, confirmata per ministerium vestre legationis prætaxatæ persona electione. -- Quod si aliquando contigit penuriâ Catholicorum Episcoporum, à comprovincialibus non fuisse consecratum, non debent hæc exempla præjudicium facere legi communi vel generali consuetudini &c. Cum igitur Nivernensis Episcopus, de cuius ordinatione quæstio erat, Senonensis Archiepiscopi suffraganeus esset, Augustodunum autem in provinciâ Lugdunensi situm, absurdum visum fuit Ivoni, & canonibus, tùm & consuetudini hæctenus receptæ prorsus contrarium, ut Augustoduni ordinaretur, qui Nivernensium esse deberet Episcopus. Sanè cum ab officiis ita suspensò Archiepiscopo Senonensi electus esset Sancio Episcopus Aurelianensis, non dubitavit Ivo eundem consecrare, uti patet ex *epist. 54*. Speciale est, nec ad exemplum trahendum, quod Proculo Masfiliensi Episcopo concessit Concilium Taurinense *can. 1*. ut is in provinciâ Narbonensi ordinandi potestatem haberet, quam litigiosam ipsi fecerant istius regionis Episcopi. Hoc enim non tam civitati ejus, ut ibi dicitur, quam ejus personæ, quoad vixerit, concessum fuit. Neq; extrâ hunc casum circa metropoles quicquam immutatum fuit.

VII. Hoc scilicet est τὸ κτλ. istud, & hæc præcipua juris metropolitici pars, quod nullus Episcopus suffraganeus sine præsentia aut jussu saltem & consensu Metropolitanæ ordinari potuit. *Illud omninò manifestum est* (sunt verba canonis VI. Nicæni) *quod si quis præter sententiam Metropolitanæ ἁγῶντος ἔπιτροπολίτου factus sit Episcopus, hunc magna synodus statuit non oportere esse Episcopum.* Metropolitanæ tùm officium erat, ad ordinationem omnes ἐπιτροπιῶντες sive Episcopos comprovinciales convocare, atque illi antiquitus, nisi physicè impediti essent, constituto die comparere, tenebantur. Postea verò sufficere visum fuit, si tres saltem præsentessent, cæteris consensum suum per literas exponentibus; nec ipsius quoq; Metropolitanæ præsentia exigebatur præcisè, sed ejus tantum jussus & auctoritas requirebatur, cùm is utique vel infirmitate corporis vel aliâ justâ causâ impediri potuerit. Perspicui in hanc rem sunt Concilii Nicæni canon quartus: *Episcopum oportet maxime quidem ab omnibus, qui sunt in provinciâ, Episcopis constitui. Si verò hoc difficile fuerit, aut propter urgentem necessitatem, aut propter itineris longitudinem, tres omninò in id ipsum convenientes, dummodo consenserint, qui absunt, & per literas approbaverint, ordinationem faciant. Confirmatio autem eorum, quæ in quâq; provinciâ geruntur, tribuatur Metropolitanæ.* Concilii Antiocheni canon XIX. *Episcopus ne ordinetur absq;*

absq; synodo & presentia metropolitani provincie, eo autem presente omnino melius est, omnes una cum eo adesse comministros, qui sunt in provincia, & eos per literas Metropolitanum convocare. Et si quidem omnes accesserint, bene est; si autem hoc difficile fuerit, plures omnino adesse oportet, aut certe per literas una cum illis suffragium ferre, & sic cum plurimum presentia aut suffragio ordinationem fieri. Concilii Arelatensis II. canon V. Episcopum sine Metropolitano vel epistola Metropolitanus vel tribus comprovincialibus, non liceat ordinare: ita ut alii comprovinciales epistolis admoneantur, ut se suo responso consensisse significant. Concilii Carthaginienfis II. canon. 12. Placet omnibus, ut inconsulto primatu cujuslibet provincie tam facile nemo presumat, licet cum multis in quocumq; loco sine ejus precepto Episcopum ordinare. Concilii Carthaginienfis IV. canon. 1. Cum in his omnibus examinatus fuerit inventus plene instructus: tunc cum omni consensu clericorum & laicorum & conventu totius provincie Episcoporum maxime metropolitani vel auctoritate vel presentia ordinetur Episcopus. Concilii Aurelianensis IV. canon 7. supra a nobis adductus. Concilii Aurelianensis V. canon. 10. Episcopus a Metropolitano vel quem in vice sua premiserit, cum comprovincialibus pontifex consecratur. Concilii Toletani IV. canon 19. Secundum synodalia vel decretalia constituta cum omni Clericorum vel civium voluntate, ab universis comprovincialibus Episcopis, aut certe a tribus in sacerdotium die Dominica consecrabitur, convenientibus ceteris; qui absentes fuerint, literis suis, & magis auctoritate vel presentia ejus, qui est in metropoli constitutus.

VIII. *Agrippa* hoc metropolitanum in Ecclesia longo temporis usu ita confirmatum erat, ut ipsi etiam Pontifices Romani convellere illud aliquando vererentur. Apud Helmoldum *lib. 1. cap. 81.* cum Bremensis Archiepiscopus Geroldum Aldenburgenfis Ecclesie se infcio electum consecrare recusaret, electus Adrianum III. Pontificem adiit, qui consecraturum libenter professus est, si sine injuria Metropolitanus id fieri posset. Et Johannes VIII. non ausus fuit Liponem ad episcopatum Sarfennatensis Ecclesie promotum ordinare, sed mandat Archiepiscopo Ravennatensi, *epist. 154.* cui metropolitanum id jus competebat, ut ipse eum ordinaret, sub poena correptionis canonicæ. Idem Johannes *epist. 281.* rescribit Cleofo & populo Geneuensi, consecrasset se Oprandum Episcopum, salvo deiniceps ejusdem loci privilegio antiquo propriae metropolis. Ipse etiam Gregorius VII. qui jura Episcopalia alias valde turbavit, Melitensem Episcopum consecrare noluit, nisi confiteretur, Metropolitanum Rhegitano eum non esse subjectum. Sic enim scribit *lib. 9. epist. 24.* ad Comitem quendam: De eo autem, quod super electo Melitensi postulasti, moverit nobilitas tua, nobis esse intimatum, ad jus Ecclesie Regitane pertinere. Unde non aliter annuendum postulacioni tuae perpendimus, nisi diligenter examinata justitia Melitensem Ecclesiam

clesiam ad præfatæ Regitanæ parochiæ consecrationem non attingere constiterit &c. Nec aliter Pontifices Romani extra dioccesin suam jus consecrandi sibi vindicarunt, nisi, ob negligentiam metropolitani. Ita Stephanus V. Gualbertum patriarcham: *Nunc verò iteratò tibi scribimus, nolentes alicujus Ecclesiæ privilegium infringere, licet apostolicâ prerogativâ possimus de qualibet Ecclesiâ Clericum ordinare &c.* apud Gratian. *c. nunc verò 9. q. 3.* At verò quis hodiè sit Ecclesiæ Romanæ usus, universò orbi notum est. Nihil enim veræ potestatis vel auctoritatis Metropolitanis eorumque Conciliis in Episcoporum ordinatione relictum est: ejus vis omnis ab uno Pontifice Romano pendet, & ab iis, quibus seu sponte, seu invitus ejus partem concessit. Ipsi etiam Præsules non alii, quam ei uni hujus beneficii gratiam habent, neque aliter nomina sua inscribere solent, quam sub hæc formulâ: *N. miseratione divinâ & sanctæ sedis Apostolicæ gratiâ Episcopus.* Cujus formulæ nulum ullibi in antiquis monumentis extat vestigium.

IX. Semper igitur & quolibet in casu necessaria olim erat Metropolitanæ autoritas, qui propterea ordinationum potestatem habere dicitur *can. 2.* Concilii Taurinens. Necessaria etiam erat præsentia Episcoporum comprovincialium, trium saltem, si convenire omnes non possent. Quod si in provinciâ tres tantum essent Episcopi, omnes comparere oportebat, nisi adversâ valetudine afflicti fuissent. Alias enim canonica in contumacem decerni poterat pœna. Quale exemplum occurrit in epistolâ Innocentii III. *92. lib. 1.* ubi à Burdegalensi Archiepiscopo suspensus legitur Episcopus Pictavensis, quod ad ordinationem Petragoricensis vocatus venire nolisset. Quod si in provinciâ aliqua unum tantum contingerit remanere Episcopum, superstes Episcopus convocare debuit Episcopos vicinæ provinciæ, & cum eis ordinare comprovinciales sibi Episcopos, uti statutum fuit in Concilio Sardicensi, & legitur apud Gratianum *c. si fortè sin. dist. 65.* Duorum autem numerus & præsentia ad actum hunc sufficiens non videbatur, uti de Siderio quodam Palebisæ Episcopo refert Synesius *epist. 67.* eum non, ut fas est, declaratum fuisse, imò verò contra fas, quia non à tribus Episcopis fuerit constitutus. Et ex hæc ratione statuit etiam Concilium Arausicanum I. *can. 21.* ut sicubi contigerit *duos Episcopos Episcopum invitum facere, auctoribus damnatis, unius eorum Ecclesiæ ipse, qui vim passus est, substituatur, si tamen vita respondet; & alter in alterius dejecti loco nihilominus ordinetur. Si voluntarium duo fecerint, & ipse damnabitur, quò cautius ea que sunt antiquitus, statuta servantur.* Igitur ex canonibus certum est, convocari debere omnes Episcopos provinciales ad ordinationem Episcopi, & justâ causâ exceptâ, tres ei ritè peragendæ sufficere: hos verò necessario à Metropolitano cogendos. Absentes verò vel literas vel legatos mittere debere. Unde & Fulbertus *epist. 61.* rationem reddit, quod

Theo-

Theodoricum quendam constituto die non ordinaverit. *Una, inquit, causam hęc fuit, quia die illo, quo sacrandus esse videbaris, comprovincialium Episcoporum, qui aberant, nec literas, nec legatos habuimus.*

X. Quod dixi, ad Episcopos provinciales potissimum pertinere actus hujus exercitium, & in casu necessitatis invitari debere Episcopos alterius provincię, id non accipiendum est, ac si solo necessitatis casu & nullatenus extra eum admitti deberent Episcopi finitimi. Quin potius ex Theodoriti historiã Ecclesiasticã discimus, Episcopos provincię pro arbitrio suo invitasse etiam alios extra provinciam. Sic enim ex recensione ejus canonem Concilii Nicœni interpretatur epistola Synodica Concilii Constantinopolitani, *lib. 5. cap. 9. Ut in singulis provinciis Episcopi illius provincię, & si illis placuerit, unã cum ipsis finitimi, prout utile judicaverint, ordinationes faciant.* Sed illos invitatos esse oportebat, uti disertè dicitur in *canone 2. Synodi Constantinop. Non vocati autem Episcopi ultra diœcesin ne transeant, ad ordinationes vel aliquas alias administrationes Ecclesiasticas.* Et in Concilio Antiocheno *can. 13. Nullus Episcopus audeat ab unã provinciã in aliam transire, & ad promotionem ministerii aliquos in Ecclesiã ordinare, nec si alios secum inducat, nisi venerit literis accersitus metropolitani & Episcoporum qui sunt cum ipso, in quorum regionem accedit. Si autem nullo vocante, inordinatè adveniat, ad aliquorum ordinationem & ecclesiasticarum rerum ad se non pertinentium constitutionem, sint quidem irrita, quę ab ipso geruntur. Ipse verò suę perversitatis & præter rationem factę aggressionis, pœnas det, exinde scilicet à sanctã Synodo depositus.*

XI. Nec dubito, eos, qui ita ex finitimis locis invitabantur certæ Ecclesię addictos, & titulos, uti loquebantur, esse debuisse. Qui enim incertæ ordinationis erant, & passim vagabantur in provinciis, neque presbyteros quidem aut diaconos ordinare poterant. Sic enim constitutum fuit anno DCCLV. in Concilio Vernenf. *can. 13. De Episcopis vagantibus, qui parochias non habent, nec scimus ordinationem eorum, qualiter fuit, placuit juxta instituta sanctorum Patrum, ut in alterius parochia ministrare, nec ullam ordinationem facere debeant, sine jussione Episcopi, cujus parochia est.* Et paulo ante anno DCCLII. in Concilio Vermeriens. *c. 14. Ut ab Episcopis ambulanti bus per patrias ordinatio presbyterorum non fiat.* Add. Concil. Cabilonenf. *II. c. 43.* Vice versã in Consilio Westmonasteriens. *can. 5. prohibutum fuit, ne ordinandi ad tales Episcopos commearent. Quia quidam Clerici desperantes ab Episcopis suis ordinari, vel propter imperitiam, vel propter vitę incontinetiam, vel nativitatıs conditionem, aut tituli defectum, aut etatem minorem, ex ra provinciã suã interdum etiam à transmarinis Episcopis ordinantur, vel ordinatos se mentiuntur, ignota sigilla Episcopis deferentes, statuimus, talium ordinationem irritam esse habendam.*

XII. Dum ordinationis actum ab Episcopis peragi volumus, non facimus cum iis, qui jure divino ἀξίωμα istud constitutum tradunt, quique ministerium ordinationis ita annexum esse volunt Episcopatu, ut si minister alius, qui Episcopus non est, consecret Episcopum alium aut Sacerdotem, sive ordinet, consecratio prorsus irrita sit jure divino. Supra lib. 1. cap. 3. abunde docuimus, præcunte Chrystomo, illam ordinandi potestatem ab Episcopis titulo non satis bono presbyteris ereptam, & in eâ presbyteros ab Episcopis circumventos atque defraudatos fuisse. Tota ergo, quæ circa hoc negocium Episcopis cecidit, ὑπεροχή, ex usurpatione ortum habet, cui deinceps accessit consuetudo & præscriptio, & ipsa denique in Conciliis facta confirmatio. Quid ergo si alicubi nulli inveniuntur Episcopi, & neque ex vicinâ commodè accerfiri queant? Hic sine dubio non admittent Canonistæ, consecrationem fieri debere. Rectius tamen, ni fallor, docuit Guilielmus Antisiodorensis in 4. sentent. dist. 25. Si non essent, inquit, in mundo, nisi tres tantum simplices Sacerdotes, oporteret, quod aliquis eorum consecraret alium in Episcopum & alium in Archiepiscopum.

XIII. Cæterum cum electus nondum consecratus officio suo defungi nequeat, ne Ecclesia Pastore suo destituta incommodum aliquod patiatur, in Concilio Chalcedonensi utiliter constitutum fuit, ut intra tres menses post electionem expediri debeat consecratio. Verba canonis 25. hæc sunt: *Quoniam quidam metropolitani (sicut ad nos pervenit) greges sibi commissos negligunt, & Episcoporum ordinationes differunt, visum est sanctæ Synodo intra tres menses fieri ordinationes Episcoporum, nisi forte inexcusabilis necessitas coegerit tempus dilationis prorogari. Si autem hoc non fecerint, eos ecclesiastica correctioni subjici.* Quapropter Metropolitanus, postquam ei de electione certæ personæ fides facta fuisset, intra tres menses diem constituerat, quo consecratio fieri debuit. Idque conqueritur Ivo Episcopus Carnotensis epist. 8. quod sibi electo, & ordinationem desideranti Metropolitanus suus, qui erat Richerius Archiepiscopus Senonensis diem præfigere noluerit: *Cumque, inquit, clericis petentibus & pulsantibus nullum diem consecrationis meæ velletis præfigere, interea consilium mihi fuit, electioni eorum non omnimodè assensum præbere, donec certus fierem & de Gaufridi depositione & summi Pontificis voluntate: ad quem cum pervenissem ad petitionem Ecclesiæ Carnotensis Apostolicâ autoritate sum constrictus, & ita in Episcopum consecratus.* Infensus scilicet erat Richerius & malè affectus erga Ivonem, magisque favebat Gaufrido exauctorato & remoto. Idcirco diem ex die trahebat, atque tergiversabatur, nec volebat adeò Ivonis consecrationi diem præstitueret suoq; munere fungi. Id quod exprobrat ei Ivo.

XIV. E contrario verò ipse etiam electus urgendus est, ut consecrationem suam promoveat, sicubi differre eam temerè vilis fuerit. *Malè audis*

audit in historiâ Britannicâ Gaufridus, vel ut alii pronunciant Galfridus Henrici II. Regis Anglorum filius nothus, quod cum ex Archidiacono Lincolnienſi Eccleſiæ ejus Episcopus electus eſſet, ordinationem suam per integrum septennium protraxerit, nec eam tamen expetierit deinceps, sed postquam per tanti temporis spacium redditus percepisset, Episcopatu, inſtigante patre, prorsus renunciaverit. Sic enim de eo Guilielmus Neubrigenſis lib. 2. c. 22. *Cum ille ampliffimis contentus redditibus, ut liberius vacaret deliciis, canonice consecrationis tempus protraheret, ovesq; Dominicas neſciens pascere & doctus tondere multo tempore Lincolnienſi Eccleſiæ sub electi nomine incubaret, -- -- Rex poenitentia ductus, quod delicatum juvenem & tanti honoris apici minus congruentem, carnali affectu ita promovere voluisset, cum tandem ad refutandum jus & nomen electi prudenter induxit. Sed profectò ipse quoque Pontifex Romanus Alexander III. procrastinationem illam consensu suo ratam habuit, dum de eo sic scribit Petrus Bleſenſis epist. 75. Scis, quia Lincolnienſis Episcopatus, pro quo specialiter miſſi sumus, quindecim annis aut amplius, jam vacavit: Dominusq; Cantuarienſis recepit à summo Pontifice in mandatis, ut compellat electum consecrationis munus & officium Episcopale suscipere, aut ibi alium omni occasione & appellatione remota, non differret ordinare. Res autem in contrarium versa est: nunc enim de novo consecrationem electi distulit in triennium Romana Ecclesia. Ideoq; temerarium eſſet nos rigore uti, quem evacuat dispensatio aliena &c.*

XV. Dixi, à Metropolitanò præfigi debere certum diem consecrationis actui. Hic verò valde superstitiosos se præbent in assignandis temporibus Pontifices Romani. Gelasii apud Gratianum c. fin. dist. 75. hæc est definitio: *Ordinationes presbyterorum & diaconorum nisi certis temporibus & diebus exerceri non debent, id est, quarti mensis (h. e. Junii. Nam à Martio primum mensem numerabant,) & septimi (id est, Septembris) & decimi (id est, Decembris) sed etiam quadragesimalis initii (id est, in primâ septimanâ quadragesimæ) ac medianæ hebdomadæ, & sabbati jejuniis circa vesperam ordinationes noverint celebrandas.* Quæ verò sit ratio, cur his & non aliis temporibus fieri queant ordinationes, parum commodè explicant Canonistæ. Johannes Baptista Vivianus in *Rationali ad c. 3. §. de temp. ord.* hanc reddit, quia *sacri ordines propter eorum majorem excellentiam, exigunt majorem reverentiam, quàm ordines minores: & quoniam inter cætera requisita est, ut conferantur jejuniis & à jejuniis; idè ad illorum collationem statuuntur ista præcipua tempora jejuniorum, quæ ad illos conferendos nec nimium sæpè nec nimis raro veniunt in anno.* At verò, uti non negamus, ministrorum Ecclesiæ ordinationes jejuniis juvari, quod & ipsa rei ratio est Apostolorum in actis exemplum svident, ita non sequitur, ordinationes in jejuniis istis solennibus fieri debere, ut jam taceam inconstantes admodum de jejuniis istis qua-

tuor temporum reperiri sententias, uti eruditè notat Johannes Dallæus de *jejun. lib. 4. c. 7.* Nihilominus tamen tempora ordinationis accuratè observari voluit Ivo Carnotensis, & negat alio tempore se consecrare posse, uti postulaverat Congregatio Senonensis, *epist. 58.* Petitorio vestro, inquit, *mandavit nobis vestra fraternitas, ut electum vestrum in purificatione beate Marie, pro officio nostro ordinemus in presbyterum, sequenti autem Dominicâ consecremus in Episcopum. Sed Apostolica institutio & paterni canones habent, ut non fiat Levitica vel Sacerdotalis ordinatio, nisi jejuniis quarti mensis, septimi & decimi, aut initio quadragesime vel sabbato mediane quadragesime. Et quia periculum est ordinatoris & ordinati, citra ordinem à patribus traditum, sacrum ordinem tradere vel accipere, expectet interim vestra fraternitas legitima tempora &c.*

XVI. Dies iste, quo ordinatus quisque fuit, locum dedit & sessionem inter comprovinciales Episcopos. Ex hâc enim temporis prærogativâ ~~regedias~~ jus deducebatur, ita ut quanto quisque prior Ecclesiæ & muneri Ecclesiastico fungendo allectus esset, tanto cæteros collegas, sedendi & suffragii ferendi ordine præcederet. In Concilio Bracarenli *I. can. 24.* placuit, *ut conservato metropolitani Episcopi primatu, ceteri Episcoporum secundum suæ ordinationis tempus alius alio sedendi deferat locum.* Et in Concilio Toletano *IV. can. 3.* ubi agitur de ratione & formâ habendæ Synodi, jubentur Episcopi *convenientes introire, & secundum ordinationis suæ tempus residere.* Ita & Gregorius Magnus, cum pallium mitteret Syagrio Episcopo Augustodunensi, *lib. 7. epist. 114.* simul decrevit, ut Ecclesia Civitatis Augustodunæ secundum post Lugdunensem Ecclesiam locum obtineret, *ceteri verò Episcopi secundum ordinationis suæ tempus, sive ad considerandum in concilio, sive ad subscribendum, vel in qualibet aliâ re sua attendere deberent loca, & suorum sibi prærogativam ordinum vindicare.* Et Hincmarus Remensis in epistolâ ad Episcopos de jure metropolitanorum, quæ habetur in editione Sirmondi *tom. 2. sub num. 44.* Inter quos, inquit, *sicut & inter reliquos Episcopos hæc conditio regularis servatur, ut qui prius fuerit ordinatus, prior habeatur.* Et hinc intelligi potest, quod dicitur in *l. 29. C. de episc. audientibus tribus religiosissimis Episcopis, qui ceteris propter ordinationem præferuntur.*

XVII. Ut verò de certitudine temporis & diei, quo quisque ordinatus fuerat, constaret, neve inane propterea litigium moveretur, constituerunt Patres Africani, ut Ordinatores testimonia ejus rei scripta darent, ut testator canon *89. in Cod. can. Eccles. African.* Placuit, *ut quicumque deinceps ab Episcopis ordinantur per provincias Africanas, literas accipiant ab Ordinatoribus suis, manu eorum conscriptas, continentes consuetum & diem: ut nulla altercatio de posterioribus vel anterioribus oriatur.*

Ille

Iste ipse ordo etiam observabatur in tractoriis sive Synodicis Epistolis, quibus Episcopi ad concilium habendum convocabantur, cujus rei testis est Augustinus in epist. ad Victorinum: Quod si & ex eis (Mauritaniis provinciis) ad Numidiam convocandum esset concilium, oportuit utique, ut aliquorum Maurorum Episcoporum, qui illic priores sunt, nomina in tractoria ponerentur. Quod in ista tractoria non reperiens miratus sum. Deinde ad ipsos Numidas ita perturbato & neglecto ordine scriptum ut nomen meum tertio loco invenerim, qui novi, quam post multos Episcopos, factus sum. Que res & aliis injuriosa est satis, & mihi invidiosa. Qualiter autem conceptæ fuerint literæ ab ordinatoribus noviter creato Episcopo exhiberi solitæ, discere possumus ex documento de ordinatione Electranni Episcopi Redonensis, quod extat inter formulas, in appendice ad tom 2. Concil. Gall. n. 15. Anno incarnationis Jesu Christi Domini nostri DCCCLXVI. indictione XIV. anno piissimi Regis Caroli XXVII. Kalendas Octobris, in parochia Turonica ordinamus & ad Pontificalem sedem Redonensis Ecclesie consecramus ELECTRANNUM, electione atq; decreto Cleri & plebis ejusdem Ecclesie nos in DEI nomine Antistites, Herardus Turonica Metropolis, Actardus Namnetensis, atq; Rodbertus Cenomanensis, cum consensu & literis cæterorum diocæsanorum adhibito. -- -- Hec ergo aliq; ad institutionem & informationem fidelis Viri, fratris & filii nostri ELECTRANNI, die præfixo, verbo pariter & stylo promulgantes, Pontificali eum insulâ adornantes, sacrâ quoq; benedictione more sanctæ Ecclesie ditantes, annulo quoq; dotantes, & baculo decorantes, sanctæ Redonensis Ecclesie Pontificali eum ordine præferimus, & paternè cathedrali solio sublimantes, confratrem, confacerdotem & comparticipem in regimine & gubernaculo Ecclesie sanctæ nobis ex integro in DEI nomine efficimus, manuum quoq; annotationibus confirmavimus.

XVIII. Antequam verò consecrationis actus plenè absolveretur, oportebat ordinandum professionem fidei facere, quam scripto aliquando tradebat Metropolitanus suo, uti id docet instrumentum eâ de re ab Adalberto Morinensi Episcopo confectum, tom. 2. Concil. Gall. in append. num. 12. Antiquitus quidem nullam Metropolitanis promittebant obedientiam, uti exc. 3. X. de major. & obed. eruditè colligit Petrus de Marca de concord. sacerdot. & imp. lib. 6. c. 3. n. 13. & c. 7. n. 6. Postea verò invaluit, ut in professione fidei simul obedientiæ mentio fieret, quam Metropolitanis exhibere oportebat consecrandum. Et Gregorius IX. c. 13. X. de major. & obed. permisit, ut secundum eandem formulam Metropolitanis præstaretur juramentum obedientiæ, quam ipse ab Episcopis sibi subiectis reciperet. Sedi autem Apostolicæ tum temporis cæteros inferioris ordinis Episcopos professionem fidei fecisse, negat Petrus de Marca d. l. n. 14. quanquam negari nequeat, à metropolitanis, multis ante temporibus Apostolicæ sedi subje-

ctionem & obedientiam promissam fuisse, uti testatur formula in append. ad d. vol. 2. Concil. Gall. n. 13.

XIX. Uti verò latius deinceps fimbrias suas explicavit Episcopus Romanus, & professionem fidei cum juramento à quovis Episcopo exigere cœpit: ita etiam legati ejus simili honoris cultu se affici voluerunt. Scripserat Leo I. Pontifex ad Anastasium Episcopum Thessalonicensem: *De personâ consecrandi Episcopi & de Cleri plebisq; consensu Metropolitanus Episcopus ad fraternitatem tuam referat: quodq; in provinciâ benè placuit, scire te faciat, ut ordinationem ritè celebrandam tua quoq; confirmet autoritas, que rectis dispositionibus nihil moræ aut difficultatis debet afferre, ne gregibus Domini diu desit cura pastorum; uti legitur apud Gratianum, c. de persona dist. 65.* Quæ verba Hugo Lugdunensis Archiepiscopus Apostolicæ Sedis Legatus sibi quoque dicta putavit, & hinc non simplicium tantùm Episcoporum, sed ipsius etiam Metropolitanæ Senonensis præsentationem fieri sibi debere contendit, uti patet ex Ivonis epist. 59. & 60. Sed cordatè ei respondit Ivo, de Episcopis quidem simplicibus d. ep. 59. Quod verò *mibi scripsistis, propter officium legationis vobis injunctæ prius hoc ad notitiam vestram fuisse referendum, ut tunc cum demum consecrarem, cum quod vobis benè placeret, agnosceremus: quoniam sic præcepit Leo Papa Anastasio Thessalonicensi Episcopo Legato suo; personale hoc fuisse intelligimus fuisse privilegium, non generale decretum, maxime cum secundum eundem Leonem, Legationis officium pars sit Apostolicæ sollicitudinis, non plenitudo potestatis.* De metropolitanano vero, epist. 60. his verbis: *Cum ergò tam ista, quàm alia generalia instituta tam absolutè consecrationem metropolitanæ contineant, miramur, cur privatis legibus & novis traditionibus veteres traditiones & consuetudines removere contenditis, præcipiendo, ut Senonensis electus ante consecrationem suam vobis presentetur, & jure primatis vestri subjectionem & obedientiam profiteatur. Quod hætenus nec in Senonensi provinciâ, nec in aliis provinciis antiquitas instituit, nec consuetudo servavit. -- Quod si privilegio vestræ legationis eum vobis contenditis presentari, qui nec apud nos, nec apud vos ab aliquo est accusatus, non ita Papa Leo Anastasio instituit Thessalonicensi Episcopo Vicario suo, sed ut tantùm de nomine electi ad notitiam ejus provinciales referant Sacerdotes, ipse autem nullis difficultatibus, nullis dilationibus justas fatigaret electiones.*

XX. In hunc igitur modum ampliatum fuit τὸ κῦρⓄ Metropolitanæ, ut non reverentia tantùm, sed etiam obedientia ei cum jurejurando promitteretur. Quod si Metropolitanus ipse præsens in ordinationis actu non fuisset, spondebat Episcopus & jurabat, se ut primùm posset, Metropolitanam sedem visitaturum, in signum, ut loquuntur, reverentiæ corporalis. Concilium Tarraconense cap. 5. Si quis in Metropolitanâ civitate Episcopus non fuerit ordinatus, susceptâ benedictione per Metropolitanæ literas honorem sue-

rit

rit adeptus Episcopi, id optimum esse decernimus, ut postmodum statuto tempore, id est, impletis duobus mensibus se Metropolitanis sui presentet aspectibus, ut ab illo monitis Ecclesiasticis instructus plenius, quid observare debeat, recognoscat. Quod si forte hoc implere neglexerit, in synodo increpatus à fratribus corrigatur: etsi forte infirmitate aliqua, ne hoc impleat, fuerit impeditus, hoc suis literis Metropolitano indicare procuret. Refertur à Gratiano c. si quis dist. 65. Ita postquam in Concilio Toletano XII. can. 6. placuisset, ut qui Regi & Episcopo Toletano probati essent, ad Episcopatum ordinarentur, mox subjungunt canonis ejus autores: Sic tamen, ut quisquis ille fuerit ordinatus, post ordinationis sue tempus intra trium mensium spacium proprii metropolitani presentiam visurus accedat, qualiter ejus autoritate vel disciplinâ instructus, condignæ susceptæ sedis gubernacula teneat.

XXI. Illud insuper notandum, in consecratione Episcoporum auditas quandoque voces acclamantis populi, cui solenne fuit per vocabulum αὐτῶν suas exprimere gratulationes & judicia. De Alexandri ordinatione in sede Constantinopolitanâ scribit Photius: καὶ ὁ λαὸς μὲν Φωνῆ σὺν αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι πλείους ὥρας ἐβόα τὸ ΑΞΙΟΣ. Et Philostorgius lib. 9. hist. Eccles. c. 10. ut Demophilum Constantinopoli à Theodoro Heracleæ Episcopo ordinatum odiosum magis redderet & acerbius perfringeret, multos ex præsentente populo αὐτῷ τῷ ΑΞΙΟΣ exclamasse scribit ΑΝΑΞΙΟΣ, quod indignus fuerit isto Episcopatu.

XXII. Denique nec illud omitti debet, quod accuratè hodiè distingui soleat à Canonistis inter benedictionem & consecrationem, ita ut Episcopi consecrari, Abbates verò benedici tantum dicantur. Et videtur ista distinctio jam tum ætate Ivonis obtinuisse, qui epist. 73. ita scribit: Quid ergò est disceptandum de benedictione Abbatis, à quocumq; Episcopo eam fuerit consecutus, in quâ nec fit manûs impositio, nec consecratio, sed simplex oratio. Idem tamen Ivo epist. 88. benedictionis vocabulum utrique & Episcopo & Abbati applicat. Sic & Gregorius Turonensis lib. 4. cap. 6. loquentes ad Catonem presbyterum refert Episcopos: Veni, consenti nobis, & benedicentes consecremus te ad Episcopatum. & lib. 8. c. 20. ait, Faustinianum eâ conditione remotum, ut eum Berthcrannus Orestesq; sive Palladius, qui eum benedixerant, vicibus pascere. Differentiæ ratio videtur primùm accersita exinde, quod ordinationem Sacramentum esse statuerunt Ecclesiæ Latinæ Doctores, atque id applicari noluerunt Abbatibus, quippe quos in ordine esse negant.

CAP. X.

CAP. X.

De Usu & autoritate pallii.

I.

AD executionem officii necessariam esse Archiepiscopis pallii susceptionem, imò verò, antequam id fiat, minus omninò posse Archiepiscopum, quam simplicem Episcopum, qui nullo pallio indiget, perpetua est horum temporum apud Romanos doctrina. Rationem reddit Innocentius III. in c. 28. §. super eo. X. de elect. quia id non tanquam simplex Episcopus, sed tanquam Archiepiscopus facere videtur. Hincque adeò fit, ut Archiepiscopus ante pallii susceptionem uni ex suffraganeis alterius ordinationem mandare possit, ipse verò ordinare non possit, ut maximè simplicis Episcopi necessarias qualitates & conditiones omnes sustineat. c. 11. X. de elect. Etsi enim non negent Canonistæ, accepisse electum & consecratum potestatem Archiepiscopi, neque hanc à pallio demum conferri, negant tamen, habere eum exequendi facultatem, antequam pallium à sede Romanâ acceperit, & nec Archiepiscopum interim dici debere, per c. 3. §. de us. & aut. pall. Rem exemplo declarat Franciscus Bosquetus ad Innocentii III. epist. 47. lib. 1. Legatus propriam habet jurisdictionem, at eam exercere non potest, imò nec habere videtur, nisi ipsâ à Pro-Consule mandatâ, l. 13. ff. de off. Procons. Ita, inquit, etiam Archiepiscopus, qui vices Pontificis & Legationis officium fungi passim dicitur in jure, propriam quidem habet jurisdictionem, sed antequam per pallium demandata sit, exercere non potest. Et porro: quemadmodum proconsul ipse jurisdictionem non habet, antequam provinciam ingressus fuerit, l. 4. §. 5. ff. de off. procons. mandare tamen jurisdictionem nihilominus potest, l. seq. ff. eod. ita & Archiepiscopus mandare potest, antequam recipiat, ea quæ sunt jurisdictionis Episcopalis. Unde si quærat, quid accipiant Archiepiscopi per consecrationem, in promptu responsio est, per consecrationem Archiepiscopum acquirere plenitudinem pontificii potestate, non actû: quoad ordinem, non quoad executionem ordinis; quia ante pallii susceptionem, pontificalia munia obire prohibeatur. Anton. Dadin. Alteserra ad c. 3. X. b. t. Disputatum inde fuit anno Christi MCCCXXCI. in Angliâ, utrum liceret Wilhelmo Courtney designato Archiepiscopo Cantuariensi crucem à Priore & conventu acceptam ante se deferri, antequam à Papa pallium accepisset? & porro, quia Regis Boëmiæ Soror Angliæ Regi Richardo II. nuptura expectabatur, utrum liceret Archiepiscopo isti jure metropolitico sibi competente nuptias illas copulatione Ecclesiasticâ confirmare & Reginam coronare?